

MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MONITOR

ZAHRANIČNOPOLITICKÉHO MYSLENIA

Zahraničná politika sa nás týka

@SlovakiaMFA

ODBOR ANALÝZ A PLÁNOVANIA

2-3 / 2022

Milé čitateľky a čitatelia,

iste nikoho neudiví, že aj ďalšie tohtoročné dvojčíslo Monitoru zahraničnopolitického myslenia za mesiac február-marec 2022 je zamerané zväčša na výber zaujímavých analýz, komentárov a hodnotení, ktoré súvisia s ruskou agresiou proti Ukrajine. Preto sa venujeme názorom a rôznym uhlom pohľadu na vzťahy, súvislosti a dianie v krajinách ako Rusko, Ukrajina, USA, Čína, Taiwan, ale aj Nemecko a Irán či región Blízkeho východu. Na záver prinášame aj zaujímavú úvahu o vhodnosti prehodnotenia konceptu jadrového odstrašenia, čo už, žiaľ, má aj nepriamy súvis s ruskou vojnou na Ukrajine. Snažili sme sa načrieť do rôznych zdrojov a veríme, že Vás náš výber zaujme.

Príjemné čítanie vám praje

Tím Odboru analýz a plánovania / Oddelenia strategických analýz

SME UŽ NEJAKÝ ČAS
V 3. SVETOVEJ VOJNE?
US odborníčka o Putinovi

VOJNA NA UKRAJINE
Ruský politológ o globálnych
dôsledkoch vojny

RUSKO-ČÍNSKE
SPOJENECTVO ?
Ukrajinský pohľad na RU
a úlohu Číny

ČÍNSKO-TAJWANSKÉ
VZŤAHY
Čínska dezinformačná
kampaň proti Taiwanu

USA A BLÍZKY VÝCHOD
Rozporné výsledky politiky
Bidena na Blízkom východe

IRÁN A BLÍZKY
VÝCHOD
Regionálna politika Iránu
s novým prezidentom

RUSKÁ VOJNA NA UA
A ČÍNSKA VOĽBA
Čína bude konať v súlade
s jej dlhodobými zámermi

REVOLÚCIA NEMECKEJ
BEZPEČNOSTNEJ
POLITIKY
Putin robí z DE veľmoc

JADROVÉ
ODSTRAŠENIE –
PREHODNOTIŤ ?
Pohľad cez psychológiu...

Politico zverejnil začiatkom marca 2022 rozsiahly rozhovor s Fionou Hillovou, ktorá sa desaťročia v US administratívne venovala histórii i súčasnosti Ruska. Je autorkou úspešnej biografie Putina. Podľa nej sme sa z histórie nepoučili a už sa v podstate nachádzame v tretej svetovej vojne či si to priznávame alebo nie. Západ si v nedávnej minulosti neuvedomil, ako napĺňa vojnovú pokladnicu tyrana a ako sa nadchýňa fascinujúcou silou autokrata. Ale Hillová zároveň hovorí, že nie je príliš neskoro na to, aby sme vrátili Putina späť. Má to byť úloha nielen pre Ukrajincov alebo pre NATO, ale úloha pre všetkých bežných občanov Západu a spoločnosti, ktoré musia pochopiť čo je v stávke. Ukrajina nie je len frontovou líniou medzi demokraciami a autokraciami, ale aj medzi svetom, v ktorom sa rešpektujú pravidlá a svetom, kde sa nerešpektujú a všetko sa berie iba silou.

Podľa Hillovej je Putin stále viac nebezpečný, stále cynickejší, rozhoduje sa stále častejšie na základe emócií. Ak bude pod tlakom, je pravdepodobné, že použije jadrové zbrane. Je schopný to spraviť a chce, aby sme vedeli, že by to mohol spraviť. Napokon jeho zámienka útoku na Ukrajinu bola žalostná a aj v OSN Rusko použilo trápny argument "vy ste napadli Irak, Afganistan. Nehovorte nám, že na Ukrajinu nemôžeme urobiť to isté." Putinove emócie sú nebezpečné hlavne preto, lebo v RU nefunguje dobre demokratický systém brzd a protiváh. V podstate na verejnom rokovaní Národnej bezpečnostnej rady ukázal, že prevzal zodpovednosť za prijatie rozhodnutia o vojne. Podľa Hillovej Putin nabehol na túto stratégiu konfrontácie a bráneniu rozširovania NATO už v r. 2007. V r. 2008 začal Gruzínskom a Ukrajinu nechal na pokoji, lebo v tom čase nedeklarovala zámer vstúpiť do NATO.

Cieľom Putina je obnoviť ruskú dominanciu v priestore, ktorý RU považuje za ruské "impérium". Podľa Putina existuje "ruský svet". Jeho známa historická esej, ktorú publikoval o Ukrajine a Rusku, uvádza, že ukrajinský a ruský ľud sú "jeden národ", že Ukrajinci a Rusi sú jedno a to isté. Myšlienka ruského sveta znamená opätovné zjednotenie všetkých rusky hovoriacich a tých, ktorí v určitom historickom období patrili k ruskému cárskemu domu. Stalin vrátil niektoré z nich späť do tohto ruského spoločenstva (pobaltské štáty, časti Ukrajiny, ktoré boli oddelené počas druhej svetovej vojny), ale s rozpadom ZSSR o nich RU znovu prišlo. Putin zastáva názor, že hranice sa menia, a tak hranice starého ruského impéria sú stále v hre aj teraz, keď Moskva chce dominovať.

To však neznamená, že ich všetkých anektuje a urobí z nich súčasť Ruskej federácie, ako to urobil s Krymom. Dominanciu môže nastoliť aj marginalizovaním okolitých krajín tým, že zabezpečí úplnú závislosť ich vodcov od Moskvy (napr. dosadením po zmanipulovaných voľbách, alebo pripútaním k ruským hospodárskym a politickým a bezpečnostným sieťam). Teraz sa to deje vo viacerých krajinách postsovietskeho priestoru. Robí to s Kazachstanom Azerbajdžanom, Bieloruskom, Arménskom i Gruzínskom... Teraz musí zabezpečiť, aby mu Ukrajina neušla, lebo bez nej „ruský svet“ nemôže byť kompletný a strategicky bezpečný. Určite sa bude snažiť obsadiť celú Ukrajinu alebo aspoň odtrhnúť z nej podstatnú časť. Rozdelená UA by mu vyhovovala.

Ukrajinská kríza nám ukázala aj minulé chyby NATO. Aj keď teraz vidíme mobilizáciu politických a diplomatických síl a reakciu smerom k posilneniu vojenskej kapacít NATO, po studenej vojne sme zlyhali. Premýšľali sme ako riadiť vzťahy NATO s Ruskom, aby sme minimalizovali riziko. Aj po studenej vojne sme vnímali NATO ako obrovskú poisťovňu, ochrancu národnej bezpečnosti pre Európu a Spojené štáty, ale chceli sme platiť nízke zľavnené „poistné“. Nepodnikli sme primerané kroky na zníženie rôznych rizík. Teraz vidíme, že sme neurobili všetko potrebné, vrátane nedostatočnej reakcie na zmiernenie RU reakcie na rozširovanie NATO.

Jadrová hrozba je teraz stále na stole. Bola aj v čase Trumpa. Keď Putin povedal Trumpovi, že RU má hypersonické zbrane, Trump reagoval, že aj USA ich budú mať. Putin však výhražne odpovedal: „budete, ale my ich máme prví“. Chce, aby sme sa báli. Brániť sa Putinovi nemôžu USA samé. Musíme konať spoločne nielen ako NATO, ale ako širšie medzinárodné spoločenstvo. Žiaľ, aj na Západe boli mnohí, ktorí sa snažili chápať Putinovo silové konanie ako reakciu na krivdy NATO proti oprávneným záujmom Ruska. Tu sa ponúka paralela s Hitlerom, ktorý tiež konal so zámienkou nápravy historických krivd proti Nemecku. Veľká bola vina nemeckej podnikateľskej elity na vzostupe Hitlera. Ak podnikatelia odmietli obchodovať s apartheidom, musia odmietnuť obchodovať aj s Ruskom. Putin otvoril dvere, ktoré sme považovali za definitívne zatvorené druhou svetovou vojnou.

V súvislosti s prebiehajúcou agresiou Ruska na Ukrajine sa ruský autor Ivan Timofejev v analytickom príspevku pre Ruskú radu pre medzinárodné záležitosti venoval rizikám a príležitostiam vojenskej operácie na Ukrajine pre globálnych a regionálnych hráčov.

Ruský politológ konštatuje, že nová etapa UA krízy má globálne dôsledky, ktoré sa na jednotlivých krajinách prejavia v krátkodobom, resp. strednodobom výhľade. Pre mnohé z nich budú znamenať príležitosť na posilnenie svojho vplyvu z dlhodobého hľadiska.

1.) EÚ ponese najzávažnejšie následky a utrpí straty najmä pre prerušenie dodávok prírodných surovín a tiež pre utečeneckú krízu a s tým súvisiacimi úlohami prijatia, zabezpečenia, adaptácie a prípadnej integrácie UA utečencov. ČK EÚ, predovšetkým DE, majú obrovské skúsenosti s prácou s migrantmi. UA odídenci sú však, na rozdiel od predchádzajúcich migračných vln, kultúrne bližší k väčšine ČK EÚ. Sú tiež vzdelanejší a rýchlejšie sa integrujú. Bez ohľadu na vývoj udalostí na UA a smerovanie ruskej ZP vytlačenie RU z obchodu s EÚ bude mať dlhodobější charakter. V strednodobom horizonte bude EÚ benefitovať či už z bohatej demografickej injekcie, tak aj z rozvoja obranného priemyslu. Už teraz je RU pre EÚ konsolidujúcim faktorom, pre ktorý sa v rámci EÚ zvýšila vnútorná disciplína a tiež upevnilo východoeurópske krídlo.

2.) V porovnaní s EÚ znášajú US na prvý pohľad podstatne nižšie bremeno. Avšak hlavné problémy US spočívajú v iných oblastiach. Eskalácia napätia s RU odvádza zdroje z ázijsko-pacifického priestoru a znižuje sa sústredovanie zdrojov na zadržiavanie CN. US sú znepokojené aj vyhlídkou prechodu krízy na UA do vojny medzi NATO a RU. V ostatných oblastiach je vysoko pravdepodobné, že US skôr získajú ako stratia. Zvyšuje sa vnútorná disciplína v rámci NATO, deklarovaný bol nárast národných príspevkov na obranu. Posilní sa tiež US energetický sektor a zvýši význam US na globálnom trhu so zbraňami.

3.) Vstup do NATO neutrálneho SE a FI nie je vopred dané, avšak počet podporovateľov takéhoto kroku v oboch krajinách výrazne stúpol. Možný vstup FI by mohol znamenať preskupenie síl na celom severozápade RU.

4.) CN má široký manévrovací priestor a na rozdiel od EÚ a US sú jej súčasné náklady minimálne. Vojensko-politický tlak zo strany US bude klesať a s ohľadom na sankcie Západu môže CN zvýšiť prítomnosť na RU trhu, ale aj posilniť stabilitu na severnej a severovýchodnej hranici, či získať nové možnosti vplyvu na krajiny Strednej Ázie. Energetické zdroje z RU budú teraz pre CN dostupnejšie a ich cena bude s vysokou pravdepodobnosťou oveľa nižšia ako doteraz, hoci môžu nastať infraštruktúrne problémy s dodávkou. CN sa okrem toho stáva aj najdôležitejším finančným partnerom RU - asymetricky v prospech CN.

5.) Bilancia ziskov a strát v krátkodobom výhľade je pre JP skôr negatívna. Musí kompenzovať straty na RU trhu a riešiť náhradu RU surovín. Výhľad mierovej dohody s RU je tiež v nedohľadne, hoci sa zachováva jej teoretická možnosť. Na druhej strane sa pre JP, podobne ako v prípade DE, zhoršenie vzťahov s RU stane významným podnetom pre revíziu povojnovej paradigmy použitia OS. JP bude sebavedomejšie pri znovunavrátaní svojho postavenia plnohodnotnej vojensko-politickej veľmoci.

6.) India je súčasťou krízou zasiahnutá najmenej. Dillí udržiava dialóg s Moskvou a bude odolávať pokusom tretích strán ovplyvniť vojensko-technickú spoluprácu. Posilniť sa môže vplyv lobistov západných výrobcov zbraní. Problémom pre IN je posilnenie postavenia CN na pozadí vojny na UA, hoci zmeny nebudú zásadné.

7.) Benefitovať na ďalších etapách UA krízy by mohli aj krajiny, ktoré sú na US sankčnom zozname, napr. VE a IR. US by mohli pristúpiť k čiastočnému a dočasnému zníženiu sankčného tlaku voči tejto skupine krajín, aby aspoň nejakým spôsobom kompenzovali zákaz dovozu RU ropy.

8.) V prípade IR je situácia komplikovanejšia, nakoľko sa týka jadrového programu a dohody JCPOA, teda multilaterálneho procesu, účastníkom ktorého je aj RU. Zrušenie výnimky zo strany US na zákaz nákupu IR ropy môže znamenať posilnenie vyjednávacej pozície IR. Môže to vyzvať tlak zo strany republikánov, ktorí sú proti dohodám s IR. Avšak na pozadí konfrontácie s RU tieto rozdiely ustúpia do pozadia. Takýto vývoj udalostí tiež vylučuje vytvorenie koalície krajín nachádzajúcich sa pod sankciami (CN, RU, IR a VE). CN bude spolupracovať s týmito krajinami, ale nie na úkor vzťahov so Západom.

Príspevok je tu: <https://russiancouncil.ru/en/analytics-and-comments/analytics/ukrainian-crisis-who-has-the-upper-hand/>

V článku zverejnenom v britskom nezávislom think tanku The Royal United Services Institute /RUSI/ sa Oleksandr Daniľuk, tajomník Rady národnej bezpečnosti a obrany Ukrajiny a bývalý MiF UA, zamýšľa nad aktuálnym vývojom. Konštatuje, že jedinou možnosťou, ako ukončiť vojnu na UA a zároveň zabrániť tomu, aby sa RU dostalo do väčšej závislosti od CN, je eliminovať Putinov režim.

Ukrajinský predstaviteľ O. Daniľuk zdôrazňuje, že rozhodnutie zaútočiť na UA, ktoré prijal prezident Vladimir Putin, znamená jej zničenie v podobe, v akej existovala pred agresiou. Dodáva, že je zrejmé, že RU nemá šancu túto vojnu vyhrať. Podľa jeho názoru RU má na výber. Buď sa zmení na izolovanú diktatúru s policajno-kontrarozviedkovými prvkami, ktorá bude plne závislá na podpore zo strany CN. Alebo odstavením od moci Putina a jeho blízkeho okruhu prejde ďalšou demokratizáciou smerom k spolupráci s UA a krajinami Západu na základe prísneho dodržiavania medzinárodného práva. V takom prípade by si RU zachovalo suverenitu a vyhlo by sa tomu, aby sa stalo surovinovou kolóniou pre CN. Zmena režimu v RU je nielen úlohou pre Západ, ale aj pre tie ruské elity, ktoré si ešte zachovali aspoň nejaké prvky vlastníctva.

Posilnenie čínskeho vplyvu v RU zreteľnejšie zaznelo v ostatných dňoch, keď sa RU obrátilo na CN so žiadosťou o dodanie munície, potravín pre RU vojsko na UA a tiež širšiu finančnú podporu s odvolaním sa na rusko-čínske vyhlásenie zo 4.2.2022. Podpísanie tohto vyhlásenia bol vedomý krok, ktorý Putin logicky zvolil pred začiatkom agresie na UA. Aktivity v rámci Putinovho vnútorného kruhu zloženého z ministra obrany Sergeja Šojgu (jedného z hlavných čínskych lobistov v Kremli), podnikateľa Jevgenija Prigožina (stojaceho za skupinou Wagnerovcov a politickými technologmi pôsobiacimi v záujme CN v Afrike), ako aj preorientovanie činnosti Rosnefti a Gazpromu na CN, to jasne naznačilo. Začiatok tohto vplyvu sa datuje nástupom Putina k moci, čo potvrdzuje aj zverejnenie informácií o tom, že RU bolo najväčším spotrebiteľom CN „tajných pôžičiek“ v období rokov 2010 – 2017.

Daniľuk vidí paralelu tohto vzťahu vo vzťahu medzi RU a BY, ktoré nedávno začali aktívnejšie pracovať na projekte Zväzového štátu. Vzťahy prezidenta Lukašenkina so Západom sa tým obmedzujú, čím bola v podstate ukončená štátna suverenita BY a krajina sa dostala pod vonkajšiu ruskú kontrolu. Putin si s určitosťou musel uvedomiť, že vojna na UA postaví RU do obdobnej situácie vo vzťahu k CN. Ruski „jastrabi“ Putin, Šojgu, Patrušev a ďalší si boli nielen vedomí takýchto dôsledkov, ale aj ich aktívne iniciovali podpísaním s CN dohody o odovzdaní časti národnej suverenity RU výmenou za zachovanie svojho režimu /pozn. odvolávka na neoficiálnu informáciu, že CN zvažuje nákup alebo zvýšenie podielov v energetických a komoditných spoločnostiach RU/. Táto dohoda sa už začala realizovať. CN nakupuje podiely v RU štátnych korporáciách a RU sa stáva CN surovinovým príveskom. CN podpora je však obmedzená a nevzťahuje sa napr. na dodávky náhradných dielov pre lietadlá vo vlastníctve RU.

Pri tomto scenári sa nedá predpokladať rýchly koniec vojny na UA, lebo Putin ju potrebuje, aby ospravedlnil vnútorné procesy v krajine - pokračujúce obmedzenie slobôd, nastolenie totálnej cenzúry a vyhostovanie odporcov režimu. Vojna konsoliduje nálady spoločnosti v prospech režimu a vysvetľuje zložitú sociálno-ekonomickú situáciu v krajine. Kremľ vojnu na UA interpretuje ako sebaobranu pred NATO. Vo vojenskom vyjadrení to bude znamenať postupné obmedzovanie pozemných operácií a zameranie sa na raketové a letecké útoky proti civilnej infraštruktúre tak, ako tomu bolo v SY.

Jedinou alternatívou na ukončenie vojny je odstavenie Putina a jeho blízkeho okruhu od moci. Musí to však byť vykonané samotnými občanmi RU. V opačnom prípade spoločnosť zmenu neuzná a privedlo by to k nežiaducim následkom. Berúc do úvahy autoritárny charakter súčasného režimu sú len dva spôsoby, ako zmenu uskutočniť: revolúciou alebo prevratom. Vzhľadom na to, že Putin je pripravený použiť zbrane aj proti vlastným občanom, najvhodnejšou možnosťou by preto bola kombinácia masových protestov a vojenského prevratu.

Jedným z rizík by však mohlo byť sfalzifikovanie udalostí najpravdepodobnejšie zo strany FSB. Napriek odstráneniu Putina by bolo systému umožnené prežiť tak, ako tomu bolo po roku 1991. Ukrajina a Západ by sa mali zamerať na vytváranie verejného sentimentu vedúceho k zmene, a tiež na upozornenie širokej verejnosti ako aj elít na zavedenie *de facto* vonkajšej kontroly zo strany CN nad RU.

Článok je tu: <https://rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/why-putin-turning-russia-chinese-client-state-and-how-stop-it>

Digitálna platforma The Diplomat, ktorá sa venuje analýzám a komentárom udalostí s ázijských a globálnym rozmerom, publikovala článok kolektívu autorov o problematike dezinformácií. Zamerali sa na CN propagandu, ktorou ovplyvňuje verejnú mienku v TW a snahy TW na túto situáciu reagovať.

Autori sa pozastavili nad tým, prečo zvyčajná CN propaganda o účinnej ochrane občanov v zahraničí viedla k neočakávane negatívnej reakcii verejnosti. Zmieňuje sa online príspevok taiwanského vlogera pôsobiaceho v CN, ktoré sa stalo virálnym ako na TW, tak aj v CN a zdieľali ho aj čínske štátne HOP. Išlo o video, v ktorom pochválil reakcieschopnosť vlády CN pri riešení evakuácií občanov z UA. Avšak namiesto očakávaných pozitívnych reakcií video malo opačný efekt a vyvolalo kritiku medzi občanmi CN pre pomalú reakciu vlády.

V prípade krízy na UA vláda CN v porovnaní s inými krajinami pripravovala evakuačný plán príliš pomaly. A naopak MZV TW pohotovo vyhlásilo, že z UA úspešne evakuovalo mnohých svojich občanov ešte predtým, ako CN len zverejnila plán repatriácie. To značne oslabilo zvyčajný naratív Pekingu a zároveň vyzvalo dodatočnú nevôľu občanov CN, ktorí očakávali, že reakcia vlády bude (tradične) rýchlejšia ako u ostatných krajín.

Článok tiež uvádza príklad *fake news* a ovplyvňovania verejnej mienky na TW zo strany CN. Ako príklad uvádza správu o evakuácii 32 obyvateľov TW z JP po tom, ako krajinu v septembri 2018 zasiahol silný tajfún. Túto informáciu uviedlo niekoľko štátnych HOP CN a po tom, ako ju zdieľal čínsky online používateľ, o udalosti informovali aj taiwanské médiá a na TW správa vyvolala veľa kontroverzií. Článok obviňoval vládu TW z toho, že neevakuovala svojich občanov dostatočne skoro a taiwanský diplomat v JP dokonca spáchal samovraždu pre narastajúcu kritiku. Neskôr sa však ukázalo, že išlo o falošnú správu pochádzajúcu z čínskeho online média Guancha Syndicate.

V predchádzajúcich obdobiach bola CN propaganda motivovaná domácimi požiadavkami na ochranu svojich občanov v zahraničí. S narastajúcimi obchodnými a ekonomickými aktivitami CN v zahraničí, ktoré vláda krajiny aktívne dlhodobo podporuje, CN verejnosť požaduje promptnú štátnu ochranu občanov a ekonomických záujmov v prípade nepokojov alebo prírodných katastrof v cudzine. V dôsledku toho CN zintenzívnila svoju propagandu zameranú na pozitívne pokrytie záchranných misíí CN v zahraničí a zdôraznenie, že úsilia vlády CN, prevyšujú tie, ktoré sú vykonávané ostatnými krajinami.

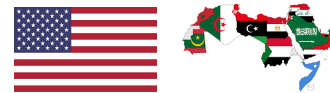
**CN SA POKÚŠA MANIPULOVAŤ
VEREJNÚ MIENKU O TW
S CIEĽOM ZÍSKAŤ PODPORU PRE
SVOJU AMBÍCIU ANEKTOVAŤ TW**

Stratégiou čínskej propagandy je riešiť nespokojnosť ľudí v prípade byrokratickej neúčinnosti, či nekompetentnosti. Je tiež v súlade s nátlakovým štýlom „vlčieho bojovníka“ využívaného v CN diplomacii. Vláda vo veľkej miere tiež využíva svoje mediálne spoločnosti, kybernetickú armádu a influencerov na ovplyvňovanie verejnej mienky celosvetovo. TW sa stal testovacím priestorom pre takéto aktivity.

Vzhľadom na geografickú a jazykovú blízkosť ako aj politické a historické dedičstvo, CN sa pokúša manipulovať verejnú mienku o TW s cieľom získať podporu pre svoju politickú ambíciu anektovať TW. Široko na to využíva aj sociálne siete. Výsledkom je, že väčšina dezinformačných článkov kolujúcich v taiwanských sociálnych médiách pochádza z tzv. *content farms* a štátnych médií CN. CN sa tiež zameriava na podporu influencerov vrátane vlogerov z TW a zo západu (priateľských k pevnine a podporujúcich zjednotenie) okrem iného s cieľom zintenzívniť šírenie CN propagandy medzi TW mládežou (napr. zdôraznením významu čínskych pasov).

TW už v minulosti zažil množstvo dezinformačných aktivít zo strany CN, vláda sa preto naučila reagovať a korigovať dezinformácie v online priestore. Neznamená to automaticky, že TW sa nemusí obávať ďalších propagandistických kampaní zo strany CN. Práve naopak, ide o varovanie demokratických krajín, že musia byť ostrážité voči zahraničným dezinformačným kampaniam. Škody je možné zmierniť len spoločným úsilím občianskej spoločnosti a vlády.

Článok je tu: <https://thediplomat.com/2022/03/chinas-latest-disinformation-campaign-against-taiwan-backfires-amid-the-russia-ukraine-war/>

Platforma Carnegie zverejnila analýzu riaditeľky Centra pre Blízky Východ Maya Yahyaovej. Konštatuje v nej, že napriek globálnym výzvam a prioritám, pred ktorými stoja US, je potrebná aj koherentná ZP angažovanosť US na Blízkom Východe a v Severnej Afrike. Prázdne miesto, ktoré US zanechali upúšťaním od svojho angažovania sa v regióne je vyplňané antagonistickými regionálnymi štátmi. Ďalší vývoj v regióne môže primäť US k opätovnému návratu do regiónu a k nadviazaniu na doterajšie značné politické úsilie.

Bidenova administratíva síce počas prvého roku vládnutia pokračovala v doterajšej US politike smerom k Blízkeho Východu, ale ambiciózne ciele z minulosti, ako regionálna transformácia a demokratizácia, boli nahradené skromnejšou prioritou - zaistením regionálnej stability. US usilujú o návrat k JCPOA a tiež sa zameriavajú na boj proti terorizmu, ktorý by mohol ohroziť územie US. Hlavným nedostatkom tohto angažovania je fakt, že prioritám sa nevenuje koherentne. Prvoradý cieľ – vytvorenie stabilného regionálneho prostredia, ktoré by umožnilo US upustiť od vojenského angažovania sa na Blízkom Východe, je plný protirečení. Po postupnom odchode US z regiónu a ústupe od Pax Americana sa Washingtonu nepodarilo iniciovať proces zaplnenia vakantného bezpečnostného priestoru. Dôsledkom bolo, že regionálne krajiny začali byť proaktívnejšie pri presadzovaní svojich záujmov, čo priviedlo k ešte väčšej roztrieštenosti.

Odchod US z Blízkeho Východu umožnil CN a RU zaujať toto miesto. To nemusí nevyhnutne znamenať nestabilitu, ale v tomto prípade je pravdepodobné, že táto oblasť bude zdrojom ďalšej konfrontácie.

Pri aktualizácii ZP zamerania pre región by US mali predovšetkým vyhodnotiť konzistentnosť svojich politík. Vzhľadom na vzájomnú prepojenosť najzávažnejších problémov regiónu ich US nemôžu riešiť oddelene.

Možné smerovanie ZP UA v regióne:

- Integrovaný prístup US spočívajúci na dvoch základoch. 1/pôjde o spoluprácu s partnermi a tiež rivalmi na vytvorení regionálnej bezpečnostnej architektúry, ktorá môže rozšíriť záber politiky US a zároveň bude podporovať regionálny rozvoj. 2/ zameranie sa na oblasti dlhodobých sporov využitím nových myšlienok bez ohrozenia hlavných cieľov. US, CN a RU sa napriek rozdielnym ZP pozíciám zhodujú na potrebe zaručenia stability na Blízkom Východe a v Severnej Afrike. To isté sa týka aj mnohých krajín regiónu, ktoré sú vyčerpané vojnou. Viaceré konflikty /SY, YE, LY/ sa dostali do patovej situácie.
- V oblasti bezpečnosti by US mohlo facilitovať dosiahnutie kolektívnej regionálnej pozície o IR. Išlo by o východiskový bod pre riešenie negatívnych dôsledkov správania IR v regióne. US by mohli povzbudzovať arabské krajiny, aby smerovali ku konsenzuálnej reakcii na destabilizujúce správanie IR.
- Akákoľvek dohoda o regionálnej bezpečnostnej architektúre musí brať do úvahy aj situáciu v SY. US by napr. mohli spolupracovať s ostatnými členmi P5+1 tak, ako v prípade JCPOA.
- Vytvorenie rámca pre mnohostrannú spoluprácu, ktorá by sa zaoberala regionálnym rozvojom so zameraním na netradičné bezpečnostné hrozby, ako sú napr. klimatické zmeny a zhoršujúce sa sociálnoekonomické podmienky (o.i. súťaženie o prírodné zdroje, nerovnosti v spoločnosti, nedostatočná spoločenská inklúzia a prírodné katastrofy.) Koordinovaný prístup podporovaný OSN a US by sa mohol týkať obchodnej politiky, dopravy, spoločných vodných zdrojov, zmeny klímy a prechodu od uhl'ovodíkovej ekonomiky.
- US úsilie postavené na súčasných iniciatívach regionálneho dialógu, napr. prebiehajúce IR-SA rokovania. US sa môžu zamerať na posilnenie pozície SA a zabezpečiť tak, aby mal výsledok dosah na stabilizáciu situácie v kľúčových zónach konfrontácie v regióne vrátane YE, LB, IQ a SY.
- Nové myšlienky a riešenia pre pretrvávajúce konflikty. Vychádzajú z predpokladu, že konflikty v neustále sa opakujúcom cykle sú zvládnuteľné. Neplatí to však napr. v prípade PA-IL konfliktu, ktorý má regionálne dôsledky uplatňovaním politiky štátneho „apartheidu“ a porušovaním LP, čím prispieva k medzištátnej rivalite. Môže to vyzvať vážne bezpečnostné problémy, ak by krajiny ako IR vyzbrojovali militantné skupiny sofistikovanejšími zbraňami. US preto musia zvážiť prístup k novej paradigme riešenia konfliktu, ktorá by sa mohla odkloniť od rámca z Oslo, založeného na dvojštátnom riešení, smerom k zabezpečeniu neodňateľných práv pre PA. Regionálna stabilita je aj o predvídaní dopadu nevyriešených konfliktov.

Analýza je tu: <https://carnegie-mec.org/2022/03/01/biden-s-first-year-in-middle-east-laudable-aims-and-many-contradictions-pub-86543>

Alex Vatanka, riaditeľ pre iránske štúdiá v rámci Inštitútu pre Blízky Východ so sídlom vo Washingtone sa vo svojom príspevku zaoberá prístupom nového prezidenta IR Ebrahima Raisi k regionálnej politike.

Prezident Raisi sa od nástupu do funkcie v auguste 2021 pridŕžiava mantry, ktorú prezentoval už pred svojim zvolením na prezidentský post. Jeho záujmom je v krátkom čase zlepšiť vzťahy so susednými krajinami predovšetkým tými z Perzského zálivu. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť dve skutočnosti. Po prvé, nič zatiaľ nenasvedčuje tomu, že jeho postoj bude znamenať zásadnú zmenu v regionálnom prístupe IR, čo sa týka zmýšľania vládnucej elity v Teheráne. V ZP agende preto nenastane strategický posun. Raisi vychádza z potreby taktickej kalibrácie nastavení pre prispôsobenie sa vnútorným a ekonomickým výzvam, ktorým IR režim v súčasnosti čelí. Po druhé, za Raisiho apelom určeným susedným krajinám o potrebe uvoľniť napätie sú predovšetkým výzvy, ktorým IR čelí najmä v ekonomickej oblasti. Po siedmich mesiacoch má vláda IR veľmi blízko k bankrotu a krajina odoláva citeľnejším sociálnoekonomickým tlakom. Doterajšia ekonomická politika bola, podobne ako Ahmadínedžádova z roku 2005, zameraná na nižšiu strednú a pracujúcu triedu. Na rozdiel od roku 2005 je avšak súčasný IR tvrdo zasiahnutý sankciami a ekonomika je v „stave udržiavania životných funkcií.“ Domáca ekonomická situácia je preto priamo naviazaná na kroky Raisiho na ukončenie napätia s arabskými krajinami. IR potrebuje znížiť náklady na vedenie svojej ZP a zdá sa, že tento cieľ má aj podporu Aliho Chameneiho.

Hlavný ZP odkaz je smerovaný predovšetkým SA. Je prostý a veľmi zjednodušený: US sú nedôveryhodné, nezaujíma ich budúcnosť Blízkeho Východu. Je načase, aby regionálni hráči začali hoc aj zložitý proces prijímania kompromisov s nádejou dosiahnuť dohodu o novom bezpečnostnom usporiadaní. Ani Raisi ani jeho MiZV Abdolláhján však zatiaľ konkrétne návrhy o regionálnej bezpečnosti nepripravili. Vláda Raisiho spomína HOPE /Hormúzske mierové úsilie/, ktoré kedysi inicioval prezident Ruhání, no arabské krajiny túto iniciatívu neprijali a jej dosah je limitovaný.

SA zostáva v strede pozornosti Teheránu. BH je pre IR príliš malou a nevýznamnou krajinou. AE sú z pohľadu IR vnímané ako naklonené rozvoju vzťahov, čoho dôkazom je aj počet bilaterálnych oficiálnych návštev. S KW, QA a OM bude IR udržiavať kontinuitu vzťahov. SY a YE sú často zmieňované ako možní partneri pre spoluprácu IR s krajinami Zálivu. V prípade najoptimistickejšieho scenára rozvoja vzťahov môže dôjsť k identifikovaniu spoločných oblastí spolupráce. Napr. v prípade SY vidí IR istú výhodu v tom, že ak umožní krajinám Zálivu podpísať dohody o obnove krajiny, IR spoločnosti v ich rámci získajú časť kontraktov. Najvhodnejšou oblasťou po uvoľnení napätia medzi IR s krajinami Zálivu sa javí spolupráca o bilaterálnych otázkach, napr. námornej bezpečnosti a to aj pre zvýšený počet incidentov na mori v posledných rokoch, vrátane zhabania plavidiel a útokov na lode.

Zdá sa, že IR predstava o regionálnej spolupráci je podmienená tým, aby susedia z regiónu nemali bezpečnostné a vojenské väzby s IL. To stavia krajiny ako UA a BH (majú diplomatické vzťahy s IL), do neľahkej pozície. Je znepokojujúce, že otázka IL zostáva neodmysliteľnou ideologickou súčasťou IR „osi odporu.“ Vyhlásenia Raisiho vlády naznačujú, že tento politicko-vojenský model by mohol byť aj inštitucionalizovaný. Uvedená rétorika prináša so sebou viacero výziev. IR ubezpečuje krajiny Zálivu o svojich regionálnych ambíciách, zároveň však deklaruje posilnenie jedného z tých aspektov svojej politiky, ktorý týmto krajinám najviac vadí.

Prioritami ZP IR sú susedia a krajiny Ázie. Ázia je v tomto zmysle pokračovaním politiky Ahmadínedžáda „Pohľad na východ“. Chameneí bude naďalej mikromanažovať vzťahy s RU a CN. MZV nedostane nový mandát, ale bude facilitovať úsilia, ktoré iniciovali osobitní vyslanci Chameneiho pre tieto krajiny. Je tu aj iný faktor, ktorý by mohol hrať v prospech IR. Pri spustení politiky „Pohľad na východ“ v roku 2005 mali RU a CN podstatne lepšie vzťahy s US a hlasovali za uvalenie sankcií voči IR a proti IR jadrovému programu. Dnes sú RU a CN v konfrontácii s US o globálny vplyv a nemajú motiváciu vidieť úspech US politiky maximálneho tlaku na IR.

Raisiho výzva na uvoľnenie napätia v regióne nie je ešte plne uchopená pri prehodnocovaní politiky IR. Teherán pripúšťa, že zvýšené regionálne napätie predstavuje riziko pre vnútornú stabilitu krajiny. Tento moment by krajiny Zálivu mohli využiť a „poštuchnúť“ IR k prehodnoteniu svojej regionálnej politiky.

Príspevok je tu: <https://www.mei.edu/publications/irans-regional-agenda-and-call-detente-gulf-states>

Prof. Hu Wei je liberálnejšie orientovaný čínsky analytik, ktorý je podpredsedom Výskumného centra pre výskum verejnej politiky Štátnej rady Číny. U.S.-China Perception Monitor zverejnil jeho analýzu, v ktorej tvrdí, že rusko-ukrajinská vojna je najzávažnejším geopolitickým konfliktom od druhej svetovej vojny a bude mať oveľa väčšie globálne dôsledky ako útoky z 11. septembra. Podľa neho v tejto chvíli musí Čína (CN) presne analyzovať a posúdiť smerovanie vojny a jej potenciálny vplyv na medzinárodné prostredie. CN sa musí usilovať o relatívne priaznivé vonkajšie prostredie a reagovať flexibilne, robiť strategické rozhodnutia, ktoré sú v súlade s jej dlhodobými záujmami.

Podľa autora sa Putinovi nemusí podariť úplne vyriešiť „ukrajinský problém“ a sotva bude schopné viesť dlhotrvajúcu vojnu. Nemá ako ovládnuť UA. Už začatím vojny urobil nezvratnú strategickú chybu. Konflikt sa môže stupňovať a nemožno vylúčiť aj zapojenie Západu, napr. po použití ruských jadrových zbraní. Znamenalo by to však vojnu medzi RU a Západom, čiže 3. svetovú vojnu. RU však nemá potenciál na odolávanie Západu a už vôbec nie, keby bol odstránený Putin.

UŽ ZAČATÍM VOJNY PUTIN UROBIL VEĽKÚ STRATEGICKÚ CHYBU

Hu Wei je názoru, že vojna posilní úlohu US ako hegemóna Západu, posilní sa jednota NATO na úkor obrannej a diplomatickej samostatnosti EÚ. Európske neutrálne štáty sa vzdajú svojej neutrality. Odpojením sa od RU plynú sa Európa stane závislou na US dodávkach. Padne nová "železná opona" a začne súperenie Západu s jeho konkurentmi, čo Západ nazve bojom medzi demokraciami a autoritárskymi štátmi či diktatúrami. Bude to boj na život a na smrť. K US sa pridajú ďalšie krajiny ako

Japonsko a vytvoria bezprecedentne široký demokratický jednotný front. Pozícia Západu a US vo svete sa posilní. Tvrdá a mäkká sila Západu dosiahnu nové výšky.

V takomto kontexte by CN podľa autora bola viac izolovaná. Ak CN neprijme proaktívne opatrenia na reakciu, čakajú ju ďalšie obmedzenia zo strany US a Západu. Ak by Putin padol, US už nebudú čeliť dvom strategickým konkurentom, ale sústredia sa na strategické uzavretie CN. CN bude nielen vojensky obkľúčená US, NATO, QUAD a AUKUS-om, ale bude tiež konfrontovaná so západnými hodnotami a systémami.

CN by sa nemala viazať na Putina, lebo on si ani s pomocou CN nedokáže zabezpečiť na UA víťazstvo. Zákon medzinárodnej politiky hovorí, že "neexistujú veční spojenci ani veční nepriatelia", ale "naše záujmy sú večné". Za týchto medzinárodných okolností by si CN mala ochrániť svoje vlastné záujmy výberom menšieho zla a zbavením sa ruského bremena. CN však musí konať rýchlo a rozhodne. Mala by sa vyhnúť hraniu na obe strany, vzdať sa neutrálnej pozície a dostať sa na správnu stranu väčšiny sveta. Uľahčilo by to jej vzťahy so Západom. V tejto vojne CN nemá čo získať - CN vždy obhajovala rešpektovanie národnej suverenity a územnej celistvosti. Tento postoj prispieva aj k riešeniu otázky Taiwanu.

ČÍNA BY SA MALA VZDAŤ NEUTRÁLNEJ POZÍCIE A DOSTAŤ SA NA SPRÁVNU STRANU SVETA

Hu Wei nesúhlasí s názorom, že geopolitický spor v Európe oddiali strategický presun USA z Európy do indo-tichomorského regiónu. CN sa musí vyhnúť strategickej izolácii od Západu. Naopak, mala by zabrániť vypuknutiu svetových a jadrových vojen a prispieť k svetovému mieru. Ak Rusko vyvolá svetovú alebo dokonca jadrovú vojnu, riskuje svetové nepokoje. CN by mala zabrániť Putinovi v takýchto „dobrodružstvách“, lebo jediná má túto schopnosť. Bez CN podpory nebude schopný eskalovať túto vojnu. Bola by to šanca na zlepšenie vzťahov CN s US a Západom.

Príspevok je tu: <https://uscnpm.org/2022/03/12/hu-wei-russia-ukraine-war-china-choice/>

REVOLÚCIA V NEMECKEJ BEZPEČNOSTNEJ POLITIKE

PUTIN POMÁHA NEMECKU STAŤ SA VOJENSKOU MOCNOSŤOU

Henning Hoff, ktorý je výkonným redaktorom Internationale politik quarterly sa zaoberá fundamentálnou zmenou v nemeckej bezpečnostnej politike - "*Zeitenwende*", ktorá sa do 24. februára zdala byť nemožná či aspoň málo pravdepodobná – zvlášť za vlády novej nemeckej „semaforovej“ koalície.

Do soboty 26 februára 2022 nemecká vláda urobila zásadné rozhodnutie zastaviť proces certifikácie plynovodu Nord Stream 2, no napriek tomu bolo stále jednou z najváhavších krajín ohľadne prípravy sankcií proti Rusku (RU), ktoré vojensky napadlo Ukrajinu (UA). Obrat prišiel v sobotu. Vláda oznámila obrat v dodávkach zbraní UA, čím porušila svoje desaťročia staré pravidlo nedodávať zbrane do konfliktných zón. Berlín nielenže umožnil Holandsku a Estónsku posielat' protitankové zbrane a húfnice, ktoré kedysi patrili Nemecku (a preto mal v tejto otázke právo veta), ale kancelár Scholz oznámil, že samotný Berlín teraz pomôže Kyjevu so zbraňami a iným vojenským materiálom. Na UA posielala 1000 bazúk, 500 rakiet "Stinger" zem-vzduch, 14 špeciálne obrnených vozidiel a 10 000 ton paliva. Nemecká vláda zároveň zmenila postoj k SWIFT-u a presadila u spojencov, aby súhlasili s výhradou Berlína, že zákaz SWIFT nebude plošný, ale bude sa vzťahovať na ruské banky, ktoré už boli sankcionované, a "ak to bude potrebné, ďalšie".

V nedeľu potom na mimoriadnom zasadnutí Bundestagu Scholz v historickom prejave jasne uviedol, že prichádza ešte dramatickejšia zmena. Putin vytvoril "novú realitu", povedal kancelár. "Prezident Putin vždy hovorí o nedeliteľnej bezpečnosti. Ale to, čo teraz naozaj hľadá, je rozdeliť kontinent na známe staré sféry vplyvu prostredníctvom ozbrojených síl." Nemecko preto okrem dodávok zbraní a sankcií muselo zvýšiť svoje vlastné obranné schopnosti. Vytvorilo "špeciálny fond ozbrojených síl" ("Sondervermogen Bundeswehr") v hodnote 100 miliárd eur a zakotvilo v ústave, aby vláda

IDE O INVESTÍCIE DO SLOBODY NEMECKA A EURÓPY

vynaložila viac ako 2 percentá HDP na bezpečnosť s takmer okamžitým účinkom. Keď opozičný líder Friedrich Merz vyjadril pochybnosti o zvýšení dlhu, minister financií Christian Lindner mu povedal, že ide o investície do "slobody" Nemecka a Európy.

Splnenie cieľa NATO v oblasti bezpečnostných výdavkov dohodnutého v roku 2014 po anektovaní Ruskom ukrajinského Krymského polostrova predstavuje vytvorenie ozbrojených síl, ktoré sú skutočne vhodné na účinnú obranu. Počas Merkelovej éry bol Bundeswehr chronicky podfinancovaný a premenený na organizáciu, ktorá sa stala takmer nereformovateľnou. Keď boli jednotky Bundeswehru nasadené na vojenské misie alebo na väčšie cvičenia NATO, museli prosiť a požičiavať si z iných zložiek armády, námorníctva alebo vzdušných síl, aby mohli prísť plne vyzbrojení ako potenciálne bojová sila. "Cieľom je silný, špičkový, progresívny Bundeswehr, na ktorý sa môžeme spoľahnúť, aby nás ochránil," povedal Scholz.

Sporný stav nemeckého bezpečnostného aparátu sa prejavil vo chvíli, keď sa Putin chystal na vojnu. Niekoľko dní predtým musel šéf nemeckého námorníctva odstúpiť z funkcie po tom, čo počas pracovnej návštevy v Dillí sa pre indický think-tank vyjadril, že „všetko, čo Putin chce, je rešpekt a že on osobne, ako "silný katolícky kresťan", by radšej bojoval s ruskými pravoslávnyimi kresťanmi proti Číňanom, než aby videl Rusko ako protivníka“.

Hoff konštatuje, že problémy DE armády nevyrieši iba viac peňazí. Nová investícia sa v prvom rade musí z veľkej časti vynaložiť na správne vybavenie nemeckej armády a premenu na takú vojenskú silu, ktorú možno skutočne použiť. Najväčšia európska ekonomika je teraz ochotná zahrnúť armádu do súboru nástrojov medzinárodnej politiky. Ako uviedla ministerka ZV Baerbocková: "Keď je náš svet iný, naša politika musí byť tiež." Toto znovuobjavenie DE ako konečne plnohodnotného medzinárodného hráča bude pevne zakotvené v Európe, uviedla DE vláda. Scholz naznačil, že to súvisí s posilnením "európskej suverenity" a povedal, že ďalšie generácie stíhacích lietadiel a tankov by sa mali vyvíjať v európskom rámci, najmä s Francúzskom. Tieto projekty majú najvyššiu prioritu. Táto nemecká revolúcia v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky nie je prospešná len pre Európu. Zrušenie Nord Stream 2 a splnenie dvojpocentného cieľa NATO zmenilo Berlín z "problémového diet'at'a" na "vzorového spojenca" US.

Príspevok je tu: <https://ip-quarterly.com/en/revolution-german-security-policy>

JADROVÉ ODŠTRÁŠENIE – TREBA HO PREHODNOTIŤ?

BUDE RIEŠENÍM ZMLUVA O ZÁKAZE JADROVÝCH ZBRANÍ (TPNW) ?

Ward Wilson je riaditeľ RealistRevolt a bývalý pracovník Centra Jamesa Martina pre výskum nešírenia jadrových zbraní (JZ). Zaoberá sa konceptom jadrového odstrašovania, ktorý v súčasnom kontexte získava na význame. Posudzuje zaujímavé špecifické psychologicko-emočné aspekty jadrového odstrašovania. Snaží sa nájsť odpoveď, či koncept jadrového odstrašenia vytvára účinnú garanciu nepoužitia JZ.

Podľa Wilsona o použití JZ toho ešte veľa nevieme, lebo máme málo faktov. Nemáme dost' skúseností. Testovania JZ nie sú úplne smerodajné, nemáme naštudované psychické a mentálne procesy, ktoré by predchádzali prijatiu zásadných rozhodnutí o použití JZ. História učí, že skúsenosť je rozhodujúca, ak chcete mať realistické pochopenie vplyvu akejkoľvek zbrane na vojnu. Ľudstvo má jedinu vyše 75 ročnú skúsenosť z Hirošimy a Nagasaki. Podľa Wilsona jadrový odstrašujúci prostriedok je *psychologický* jav. Potrebujeme vedieť, čo sa pri uvažovaní o použití JZ deje v mysli vodcu. Ale neexistuje žiadny spôsob, ako tento proces merať. Nevieme, v akej miere tomuto procesu vládne racionálna úvaha a v akej miere hrajú úlohu podprahové podnety. Prekážky pri vytváraní úplného a presného pochopenia udalostí sú skľučujúco vysoké. Silné emócie, ktoré sú nevyhnutne späté s týmto procesom, sú dôležité, pretože zavádzajú prvok neistoty, ktorý často zostáva v diskusiách o odstrašovaní nepoznaný. Jedným z charakteristických znakov emócií je, že sa môžu aj pri rovnakých okolnostiach značne a nepredvídateľne líšiť. Emócie sú veľmi variabilné, čiže aj účinnosť jadrového odstrašenia je veľmi variabilná.

Wilson uvádza, čo o procesoch jadrového odstrašovania vieme. Vieme, že ide v nich o životy približne 4,3 miliardy ľudí a že to nemôže trvať prídlho. Zdá sa byť racionálna úvaha, že jadrové odstrašovanie *by malo* fungovať celkom dobre. Koniec koncov, jadrový útok by mohol spôsobiť strašnú devastáciu a každý racionálny líder, ktorý uvažuje o takomto ničení, by mal (dalo by sa očakávať) konať opatrne. Je celkom pravdepodobné, že jadrový odstrašujúci prostriedok bude väčšinou fungovať. A zdá sa, že jadrové odstrašovanie úspešne zabráňuje jadrovej vojne už viac ako sedemdesiat rokov. Dá sa povedať, že tento ťažko pochopiteľný proces je vo všeobecnosti účinný.

To je tá dobrá správa. Zlou správou je, že s istotou vieme, že jadrové odstrašovanie jedného dňa zlyhá. Istota tohto zlyhania je nepopierateľná, pretože systém má kľúčovú zložku, ktorá je nedokonalá. Kľúčovú súčasť, ktorá má za sebou dlhú históriu zlyhaní. A touto zložkou sme my. Sme dôvodom, prečo jadrové odstrašovanie nemôže fungovať večne. Tento záver je nepopierateľný na základe ľudskej prirodzenosti a logiky. Lebo ľudské bytosti sú omylné, lebo jadrové odstrašovanie zahrňuje ľudské bytosti a nie je to automatizovaný proces. Ľudské bytosti sú zapojené do každého kroku. Ľudia vytvárajú hrozby a iní ľudia rozhodujú o tom, ako reagovať. Takže, ak sú ľudské bytosti náchylné k bláznovstvu (a my sme) a ak jadrové odstrašovanie zahrňuje ľudské bytosti (a zahrňuje), potom je jadrový odstrašujúci prostriedok *vo svojej podstate* chybný - zlyhá. Nie je otázkou či, ale kedy.

Spoliehať sa teda iba na jadrové odstrašovanie znamená robiť veľkú chybu. Odstrašovanie bude naďalej zlyhávať. Jedného dňa, možno budúci mesiac, možno budúci rok... sa kríza vymkne spod kontroly do zničujúcej jadrovej vojny.

Čo teda treba robiť? Podľa Wilsona treba zlepšiť naše poznanie a pochopenie jadrového odstrašenia položením väčšieho dôrazu na psychológiu a neurovedu. Odstrašovanie nie je vojenský jav, ale psychologický proces. Treba hľadať odpovede na otázky, ako: je prežitie vždy najvyššou ľudskou hodnotou? Rozhodli sa niekedy spoločnosti vyhynúť? Do akej miery môžu podprahové emócie ovplyvniť myslenie? Existujú hranice racionálneho rozhodovania? Ako intenzívny tlak ovplyvňuje racionalitu?

Druhou našou úlohou je podrobnejšie a objektívnejšie preskúmať naše minulé zlyhania. Veľa sa dá naučiť z neúspechu. Na preskúmanie existuje najmenej šesť (vyargumentovaných) zlyhaní jadrového odstrašenia: berlínska kríza v r. 1948, vstup Číňanov do kórejskej vojny v 1950, kubánska raketová kríza v 1962, vojna na Blízkom východe v 1973, vojna na Falklandských ostrovoch v 1982 a vojna v Perzskom zálive v 1990. Napokon, existuje bohatý súbor údajov o odstrašovaní, ktorý sa však zriedka používa pri premýšľaní o JZ: odrádzanie od zločinu. Vzhľadom na to, ako málo vieme o jadrovom odstrašovaní, pozornosť by sa mala venovať aj analógiám, ktoré nie sú dokonalé. Je potrebná ďalšia práca pri porovnávaní kriminálneho odstrašenia a jadrového odstrašenia.

Zdá sa, že doterajšia práca v oblasti jadrového odstrašenia je viac o upokojení našich obáv, než o úprimnej konfrontácii s ťažkou realitou. Vlády, ktoré tvrdia, že rozumejú jadrovému odstrašeniu dost' dobre na to, aby ho bezpečne zvládli, nie sú úplne úprimné. Keď je prítomné skutočné nebezpečenstvo, falošné upokojuvanie je hlboko nezodpovedné.

Príspevok je tu: <https://www.europeanleadershipnetwork.org/commentary/reconsidering-nuclear-deterrence/>